

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	7Cdo/265/2014
Identifikačné číslo spisu:	8111212708
Dátum vydania rozhodnutia:	25.01.2017
Meno a priezvisko:	JUDr. Lubor Šebo
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2017:8111212708.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne H. Y., bývajúcej v J., zastúpenej JUDr. Silviou Kollárovou, advokátkou v Levoči, Štúrova 29, proti žalovaným 1/ K. V. a 2/ E. V., obom bývajúcim v H., o zaplatenie zmluvnej pokuty s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 25C/105/2011, o dovolaní žalobkyne proti doplniacemu rozsudku Krajského súdu v Prešove z 21. novembra 2013 sp. zn. 6Co 121/2012, 6Co 122/2012, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

Žalovaní majú nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) zhora označeným rozsudkom doplnil svoj rozsudok z 12. februára 2013 „č. k.“ (správne „sp. zn.“) 6Co 121/2012, 6Co 122/2012 (ďalej tiež len „dopĺňaný rozsudok“) odsekom IV. znejúcim tak, že sa potvrdzuje rozsudok (rozumej dopĺňaným rozsudkom preskúmaný rozsudok Okresného súdu Prešov, ďalej tiež len „súd prvej inštancie“, zo 6. februára 2012 č. k. 25C/105/2011-83) vo výroku o trovách konania. Odvolací súd takéto svoje rozhodnutie odôvodnil právne ust. § 166 ods. 1 a 2 O. s. p. (Občianskeho súdneho poriadku č. 99/1963 Zb. v znení neskorších zmien a doplnení) v spojení s ust. § 142 ods. 1, § 212 ods. 1, § 214 a § 219 ods. 1 a 2 rovnakého zákona; vecne potom svojím opomenutím rozhodnúť (výrokom dopĺňaného rozsudku) aj o odvolaní žalobkyne proti výroku rozsudku súdu prvej inštancie o trovách konania a vecnou správnosťou rozsudku súdu prvej inštancie i v takejto časti (pre plný procesný úspech žalovaných v o veci, daný zamietnutím žaloby a nenamietanie žalobkyňou výšky žalovaným priznanej náhrady trov konania).

2. Proti takémuto rozsudku odvolacieho súdu podala včas dovolanie žalobkyňa (ďalej aj „dovolateľka“). Navrhla, aby dovolací súd doplniaci rozsudok odvolacieho súdu zrušil (bez ďalšieho). Namietala predovšetkým výskytom tzv. zmätočnosťnej vady podľa § 237 ods. 1 písm. d/ O. s. p. (tým, že sa v tej istej veci už právoplatne rozhodlo), nakoľko odvolací súd tu doplniaci rozsudok vydal bez návrhu až po nadobudnutí právoplatnosti dopĺňaného rozsudku. Takýto postup však treba považovať za rozporný so zákonom, pričom odvolací súd podľa dovolateľky pochybil aj neurčitou formuláciou výroku dopĺňacieho rozsudku (tým, že v ňom neuviedol presné označenie potvrdzovaného rozsudku ani sumy náhrady trov

konania).

3. Žalovaní dovolací návrh nepodali.

4. Dňa 1. júla 2016 nadobudol účinnosť Civilný sporový poriadok (zákon č. 160/2015 Z. z., ďalej len „C. s. p.“). Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“), prístupujúci k rozhodovaniu v tejto veci po 1. júli 2016, postupoval na základe úpravy z prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 C. s. p. (podľa ktorého, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti) už podľa tohto zákona. Keďže však dovolanie tu bolo podané ešte pred 1. júlom 2016, podmienky jeho prípustnosti bolo nutné posúdiť podľa právneho stavu existujúceho v čase jeho podania, teda podľa príslušných ustanovení O. s. p. Dôvodom pre takýto postup je nevyhnutnosť rešpektovania základných princípov C. s. p. o spravodlivosti ochrany porušených práv a právom chránených záujmov tak, aby bol naplnený princíp právnej istoty, vrátane naplnenia legitímnych očakávaní účastníkov dovolacieho konania, ktoré začalo, avšak neskončilo za účinnosti skoršej úpravy procesného práva (Čl. 2 ods. 1 a 2 C. s. p.), ako aj ďalšieho základného princípu o potrebe ústavne konformného i eurokonformného výkladu noriem vnútroštátneho práva (Čl. 3 ods. 1 C. s. p.).

5. Najvyšší súd ako súd, ktorého funkčná príslušnosť na prejednanie dovolania a rozhodnutie o ňom ostala zachovaná i po nadobudnutí účinnosti nových kódexov civilného procesného práva (v tejto súv. por. tiež § 10a ods. 1 O. s. p., § 35 C. s. p. i nedostatok osobitnej úpravy v Civilnom mimosporovom poriadku, teda v zákone č. 161/2015 Z. z.), po zistení, že dovolanie bolo podané včas aj naň oprávnenou osobou dospel k záveru, že dovolanie žalobkyne smeruje proti takému rozhodnutiu, proti ktorému tento mimoriadny opravný prostriedok prípustný nie je.

6. Dovolaním šlo podľa úpravy procesného práva, účinnej v čase začatia dovolacieho konania v tejto veci, napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťal (§ 236 ods. 1 O. s. p.). Podmienky prípustnosti dovolania proti rozsudkom odvolacích súdov boli upravené v ustanovení § 238 O. s. p., u rozhodnutí vydávaných v procesnej forme uznesenia bola zodpovedajúca úprava pojatá d o ustanovenia § 239 rovnakého zákona a napokon prípustnosť dovolania bez ohľadu na formu rozhodnutia odvolacieho súdu z dôvodu výskytu tzv. zmätočností väd vymedzovalo ustanovenie § 237 O. s. p.

7. V prejednávanej veci síce dovolateľka dovolanie nasmerovala proti rozsudku odvolacieho súdu, týmto však bolo rozhodnuté len o trovách konania. Šlo tu tak o rozhodnutie, pre ktoré rozhodné právo (§ 167 ods. 1 a § 211 ods. 2 O. s. p.) predpisovalo formu uznesenia, pričom formu rozsudku si tu vynútila výlučne forma rozhodnutia majúceho sa doplniť (rozumej to, že rozsudky sa na základe výslovnej úpravy z § 166 ods. 1 poslednej vety O. s. p. dopĺňajú rozsudkami a len uznesenia podľa rovnakého ustanovenia a pravidla primeraného použitia ustanovení o rozsudkoch na uznesenia, urobeného súčasťou ust. § 167 ods. 2 O. s. p., uzneseniami). Na posudzovanie prípustnosti dovolania preto primárne bolo treba použiť úpravu týkajúcu sa uznesení odvolacích súdov.

8. Ustanovenie § 239 O. s. p. v odseku 1 pripúšťalo dovolanie proti zmeňujúcemu uzneseniu odvolacieho súdu a tiež proti uzneseniu, ktorým odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločností [§ 109 ods. 1 písm. c/) na zaujatie stanoviska s tým, že dovolanie naopak nebolo prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa odmietlo odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa o zamietnutí návrhu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/]. Odsek 2 ustanovenia, o ktorom tu je reč, potom normoval prípady prípustnosti dovolaní aj proti potvrdzujúcim uzneseniam a to tak, že u tejto kategórie rozhodnutí bolo dovolanie prípustné, ak odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu (písm. a/); ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia (písm. b/) alebo ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky (písm. c/). Napokon v zmysle § 239 ods. 3 O. s. p. (v rozhodnom znení) dovolanie

nebolo prípustné, ak šlo o uznesenie o príslušnosti, predbežnom opatrení, poriadkovej pokute, o znaleckom, tlmočnom, o odmietnutí návrhu na zabezpečenie predmetu dôkazu vo veciach týkajúcich sa práva duševného vlastníctva a o trovách konania, ako aj o tých uzneseniach vo veciach upravených Zákonom o rodine, v ktorých sa vo veci samej rozhoduje uznesením.

9. Predmetom dovolacieho prieskumu v prejednávanej veci je potvrdzujúce uznesenie (len formálne rozsudok - ako už bolo uvedené vyššie) odvolacieho súdu, ktorým bolo rozhodnuté o trovách konania. Odvolací súd v takomto svojom rozhodnutí prípustnosť dovolania nevyslovil, nejde tu o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia a ani o uznesenie o uznaní či neuznaní cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné, resp. nevykonateľné na území Slovenskej republiky. Keďže predmetom rozhodovania tu boli trovy konania, prípustnosť dovolania v takejto veci výslovne vylučovalo i ustanovenie § 239 ods. 3 O. s. p.

10. Dovolanie by vzhľadom na práve uvedené mohlo byť procesne prípustné len, ak by v konaní, v ktorom bol vydaný dovolaním napádaný rozsudok (opäť sa žiada pripomenúť, že vydaný vo veci vyžadujúcej si zásadne formu uznesenia), došlo k niektorej z procesných vád zakladajúcich tzv. zmätočnosť konania podľa § 237 ods. 1 O. s. p. Toto ustanovenie pripúšťalo dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ nepodal sa návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom a/alebo g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. V tejto súvislosti sa žiada podotknúť, že tu nie je relevantné tvrdenie iniciátora dovolacieho konania o existencii niektorej vady uvedenej v práve odcitovanom ustanovení (alebo aj viacerých takýchto vád), ale len zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k takejto vade (vadám) skutočne došlo.

11. Dovolateľka procesné vady konania uvedené v § 237 ods. 1 písm. a/ až c/ a e/ až g/ O. s. p. netvrdila a existencia žiadnej z takýchto vád ani nevyšla v dovolacom konaní najavo. Prípustnosť dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

12. Najvyššiemu súdu preto ostávalo len posúdiť, či je dôvodnou tá námietka dovolateľky, podľa ktorej mal odvolací súd doplniacim rozsudkom rozhodnúť napriek tomu, že sa v tej istej veci už právoplatne rozhodlo (prvá zo skutkových podstát podľa § 237 ods. 1 písm. d/ O. s. p., keďže z obsahu dovolania je zrejmé, že sa tu namieta výskyt tejto a nie druhej možnej vady podľa rovnakého ustanovenia, predstavovanej rozhodnutím napriek prekážke skôr začatého a ešte neskončeného konania o tej istej veci). Preskúmaním obsahu spisu bolo potom nutné dospieť k záveru, že dovolaním napádaný rozsudok namietanou zmätočnosťnou vadou zaťažený nie je (a ani byť nemôže).

13. O výskyt prekážky právoplatne rozsúdenej veci totiž môže ísť len tam, kde vydaniu súdneho rozhodnutia bráni existencia právoplatného rozhodnutia o tej istej veci. Totožnosť vecí síce vyplýva z totožnosti účastníkov konania (dnes strán) i veci (tu rozumej predmetu konania, v sporovom konaní definovaného žalobou a predovšetkým návrhom na výrok rozsudku súdu, čiže žalobným návrhom - tzv. petitom) a v tomto bolo treba dovolateľke (poukazujúcej na obsah jedného z komentárov k O. s. p.) za pravdu, o prípad existencie skoršieho právoplatného rozhodnutia v tej istej veci však nemôže ísť, ak rozhodnutie majúce založiť prekážku neskoršieho rozhodnutia chýba (nebolo vydané). V intenciách prejednávanej veci by (striktne vzaté) skorším právoplatným rozhodnutím v tej istej veci, brániacim vydaniu doplnacieho rozsudku odvolacieho súdu, ktorým dôjde k vybaveniu odvolania proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie o trovách konania, mohlo byť iba skoršie rozhodnutie odvolacieho súdu o odvolaní spôsobom vylučujúcim možnosť opätovného zapodievania sa diskutovaným problémom (či už preto, že odvolací súd aj o odvolaní „do trov konania“ - navzdory svojmu presvedčeniu o opaku - rozhodol alebo preto, že ak rozhodol o odvolaní vo veci samej buď zmenou rozhodnutia súdu prvej inštancie alebo jeho zrušením a vrátením veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, v prvom prípade by stihala povinnosť nového rozhodnutia o trovách konania pred súdmi oboch inštancií práve odvolací súd a v druhom by

pre vynútenie si ďalšieho pokračovania v konaní bola otázka trov predčasnou a preto i bezpredmetnou). O žiadnu z t u opisovaných procesných situácií ale v tejto veci - práve pre evidentný nedostatok rozhodnutia odvolacieho súdu (popri potvrdení prvoinštančného rozsudku vo veci samej) tiež o odvolaní v časti trov konania - nešlo.

14. I keď extenzívnejším (rozširujúcim) výkladom ustanovenia § 237 ods. 1 písm. d/ O. s. p. by zaiste bolo možné dospieť k záveru, podľa ktorého za jeden z prípadov výskytu prvej z takýmto ustanovením uvádzaných vád možno považovať tiež vydanie doplnacieho rozsudku o trovách konania bez návrhu niektorého z účastníkov konania až po právoplatnosti rozsudku, trpiaceho nedostatkom rozhodnutia o časti predmetu konania, o trovách konania alebo o predbežnej vykonateľnosti (a majúceho sa preto doplniť), ani v tom, žeby odvolací súd mal pochybiť práve takto, nebolo možné dovolateľke prisvedčiť.

15. Z obsahu spisu totiž bezpečne vyplýva, že žalobkyňa už pred začatím konania (26. apríla 2011) udelila advokátke JUDr. Silvii Kollárovej plnomocenstvo pre celé konanie (inak jediné advokátovi udeliteľné plnomocenstvo, v tejto súv. por. č. 1. 12 spisu, § 25 ods. 1 vetu druhú a § 28 ods. 1 O. s. p., ako aj dnešnú len nevýznamne odchylnú úpravu z ust. § 92 ods. 1 a 2 C. s. p.), vyžadujúce si doručovanie písomností súdov (rozsudky z toho nevynímajúc) práve takejto zástupkyňi (§ 49 ods. 1 a § 158 ods. 2 O. s. p.). Stav takéhoto zastúpenia mal trvať do 3. marca 2012 - do času uvedeného v oznámení advokátky súdu prvej inštancie, datovanom 12. apríla 2012 a súdu prvej inštancie došlom 18. deň rovnakého mesiaca i roka, za čas dohody oboch strán tu uvádzaného zastupovacieho vzťahu o ukončení zastúpenia (tu por. č. 1. 148 spisu) s tým, že 2. apríla 2013 žalobkyňa advokátke udelila (a táto prijala) nové plnomocenstvo (i tu pre celé konanie), súdu prvej inštancie osobne doručené 3. apríla 2013 (č. 1. 167 spisu). I odhliadnuc od faktu nedoloženia tvrdenej dohody o ukončení zastupovania musí byť potom celkom zrejmé, že ak čas udelenia žalobkyňou nového plnomocenstva jej „staronovej“ advokátke aj čas doloženia takejto skutočnosti súdu prvej inštancie (súdu majúcejmu sa o. i. postarať tiež o doručenie rozhodnutí odvolacieho súdu) predchádzal času doručenia doplneného rozsudku odvolacieho súdu žalobkyňi (ku ktorému osobnému prevzatiu písomnosti samotnou účastníčkou došlo až 9. apríla 2013, tu napokon por. príslušnú doručenkú na č. 1. 166 p. v.) a ani neskôr k doručeniu doplneného rozsudku advokátke nedošlo, vyznačenie doložky právoplatnosti na doplnenom rozsudku dňom 9. apríla 2013 i dovolacia námietka takouto právoplatnosťou boli ničím, čo nezodpovedalo skutočnosti (ani právu).

16. Doplnený rozsudok tak v čase pristúpenia odvolacieho súdu k jeho doplneniu právoplatným nebol (podľa doterajšieho obsahu spisu nenadobudol právoplatnosť dodnes), odvolaciemu súdu preto možnosť vydania doplnacieho rozsudku i bez návrhu niektorého z účastníkov ostala zachovaná a z práve uvedeného celkom logicky muselo vyplynúť tiež to, že dovolaním napádaný výsledok konania pred odvolacím súdom tvrdenou zmätočnosťou vadou ani pri riadení sa výkladom pod 14. zhora zaťažený nebol.

17. Ak teda dovolanie nebolo prípustné podľa § 239 ods. 1 - 3 O. s. p., nešlo usúdiť na existenciu tvrdenej procesnej vady v zmysle § 237 ods. 1 písm. d/ O. s. p. a v dovolacom konaní nevyšli najavo ani iné vady uvedené v § 237 ods. 1 O. s. p., najvyššiemu súdu neostávalo iné, než dovolanie ako neprípustné odmietnuť (§ 447 písm. c/ C. s. p.) bez toho, aby skúmal vecnú správnosť napádaného rozsudku odvolacieho súdu.

18. Pre úplnosť k dovolacím námietkam žalobkyne inak vhodné sa javí dodať, že dôvodnou nebola ani výhrada nedostatočnej identifikácie rozsudku súdu prvej inštancie, čiastočne potvrdzovaného až doplnacím rozsudkom (pretože účelu takejto identifikácie slúži presné označenie preskúmaného rozhodnutia súdu prvej inštancie v úvodnej časti rozhodnutia odvolacieho súdu, ku ktorému došlo aj v tejto veci a do výroku doplnacieho rozsudku naopak patrí len označenie rozsudku, ktorý sa dopĺňa). To podobne platilo u výhrady údajnou nezrejmosťou, v akej výške malo dôjsť k potvrdeniu rozsudku súdu prvej inštancie v časti trov konania. V tomto prípade platí, že ak dôjde k potvrdeniu rozhodnutia a odvolací súd nevysloví nič iné, tento spôsob rozhodnutia o odvolaní zásadne dopadá na celý predmet odvolacieho prieskumu a vyjadriť je potrebné len prípadné výnimky z takéhoto pravidla - v prípade napadnutia odvolaním len časti rozhodnutia napr. za použitia formulácie „potvrdzuje rozsudok v

napadnutej časti“ (ktorú - napadnutú časť - taktiež možno výrokom bližšie vymedziť) a naopak v prípade rozhodnutia sa naložiť odchyľne s jednotlivými časťami inak napadnutého celku zvolením celkom iného spôsobu rozhodnutia o odvolaní (tu rozumej zmeny rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktorej podoba sa premietne do výroku rozhodnutia odvolacieho súdu).

19. Výsledok dovolacieho konania obdobný jeho zastaveniu zavinila neprípustným dovolaním žalobkyňa a právo na náhradu trov tak vzniklo žalovaným (§ 256 ods. 1 C. s. p.). Dovolací súd potom rozhodol len o nároku na náhradu (§ 262 ods. 1 C. s. p.), u ktorej určenie výšky prislúcha súdu prvej inštancie (§ 262 ods. 2 C. s. p.).

20. Toto uznesenie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0, v časti trov konania pomerom 2 : 1.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.